

ІНСТРУМЕНТИ ТА ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ ЕКСПОРТЕРІВ

1. Рада експортерів та інвесторів при МЗС України

Загальна інформація

Рада експортерів та інвесторів (PEI) – це консультативно-дорадчий орган при Міністерстві закордонних справ України, що провадить свою діяльність у контексті забезпечення реалізації національних пріоритетів, сприяння виходу українських експортерів на зовнішні ринки, захисту їхніх економічних інтересів за кордоном і залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Основними завданнями Ради є:

- сприяння українським експортерам у зміцненні їхніх позицій на традиційних ринках та у виході на нові ринки збуту;
- сприяння участі українських підприємств і компаній у тендерах та конкурсах, реалізації інфраструктурних та інвестиційних проектів за кордоном;
- сприяння залученню фінансових ресурсів у виробництво в Україні конкурентної та експортно-орієнтованої продукції;
- сприяння національним товаровиробникам у реалізації високотехнологічної продукції за кордоном та впровадженні зарубіжних інноваційних технологій;
- сприяння залученню іноземних інвестицій для реалізації пріоритетних проектів в Україні;
- сприяння просуванню економічних інтересів України за кордоном на двосторонньому та багатосторонньому рівнях.

Підтримка експортної діяльності

Вітчизняним товаровиробникам з метою отримання дипломатичного сприяння необхідно надсилати звернення на адресу Ради експортерів та інвесторів при МЗС України за реквізитами: Міністерство закордонних справ України, Управління економічного співробітництва, Рада експортерів та інвесторів при МЗС України (01018, м. Київ, Михайлівська площа, 1), електронна скринька: rei@mfa.gov.ua, факс: +380 (44) 238-18-94.

Детальніше за посиланням: <https://www.kmu.gov.ua/news/nova-rada-eksporтерiv-ta-investoriv-pitannya-ta-vidpovidi>.

2. ДУ «Офіс з розвитку підприємництва та експорту»

Загальна інформація

Установа утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р.

**ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ**

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

№ 199 «Про утворення державної установи «Офіс з просування експорту України» та передана до сфери управління Господарсько-фінансового департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2020 р. № 1071 «Деякі питання цілісного майнового комплексу державної установи «Офіс з просування експорту України». Відповідно до протокольного рішення Кабінету Міністрів України від 10 березня 2021 р. (витяг з протоколу № 32) державну установу «Офіс з просування експорту України» перейменовано на «Офіс з розвитку підприємництва та експорту».

Метою діяльності Установи є сприяння розвитку та підтримка малого і середнього підприємництва, підтримка та просування експорту товарів, робіт та послуг українських виробників відповідно до програмних документів Кабінету Міністрів України, інших документів державного планування.

Установа здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України, а також Положення про Установу, затвердженого наказом Державного секретаря Кабінету Міністрів України від 12.10.2021 № 187.

Детальніше за посиланням: <https://business.diia.gov.ua/eepo>

Підтримка експортної діяльності

Платформою для роботи Офісу з розвитку підприємництва та експорту є реалізація Національного проекту з розвитку підприємництва та експорту «Дія.Бізнес», що включає окремий розділ «Експортний напрям», де міститься ряд доступних інструментів та послуг для підприємств, що провадять або планують почати експортну діяльність.

Детальніше за посиланням: <https://business.diia.gov.ua/poslugi-dla-pidpriemciv>

Платформа Дія.Бізнес (Експортний напрям)

Загальна інформація

 Дія.Бізнес – це масштабний національний проєкт із розвитку підприємництва та експорту, який був ініційований Міністерством цифрової трансформації України у лютому 2020 року. З травня 2021 року проєкт реалізується Міністерством цифрової трансформації України спільно з Офісом з розвитку підприємництва та експорту. Дія.Бізнес – це суббренд екосистеми Дії (бренд цифрової держави та екосистема

проектів: порталу Дія, мобільного застосунку Дія, національних проєктів Дія.Цифрова освіта, Дія.Бізнес і Дія City).

Детальніше за посиланням: <https://business.dii.gov.ua/>

Підтримка експортної діяльності

Окрім низки необхідної інформації та інструментів для відкриття та розвитку власного бізнесу підприємцями в межах національного ринку, на Платформі також розміщено розділ **«Експортний напрям»**, що безпосередньо орієнтований на розвиток національного експорту.

Платформа наявним та потенційним національним експортерам надає наступні послуги та інструменти: актуальні новини в сфері ЗЕД; надання інформації стосовно навчальних експортних програм; надання актуальної інформації стосовно діючих можливих видів фінансування експортної діяльності; проведення оцінки готовності до експортної діяльності підприємства, послуги по вибору та дослідженню ринку експорту, надання інформації стосовно вимог до продукту на ринку ЄС, розробка системи комплексного підходу до вирішення питань, пов'язаних з експортом підприємства; надання інформації стосовно участі в міжнародних публічних закупівлях; допомога в організації участі у міжнародних виставкових заходах; також підприємства мають можливість зареєструватися в онлайн каталозі українських експортерів.

Детальніше за посиланням: <https://export.gov.ua/>

2. Торгово-промислова палата України та Одеська регіональна торгово-промислова палата

Загальна інформація

Торгово-промислова палата України (ТПП України) – недержавна неприбуткова самоврядна організація, що на добровільних засадах об'єднує юридичних осіб та громадян України, зареєстрованих як підприємці, а також їх об'єднання. Діяльність ТПП України регулюється Законом України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 2 грудня 1997 року.

ТПП України уповноважена видавати сертифікати про походження товарів і карнети АТА (митних декларацій тимчасового вивезення товарів), засвідчувати обставини форс-мажору, а також торговельні і портові звичаї, заведені в Україні. На базі ТПП України діють Міжнародний комерційний арбітражний суд, що отримав широке визнання в світі, Морська арбітражна комісія, Третейський арбітражний суд.

При Палаті функціонують галузеві комітети підприємців, які проводять незалежну експертизу нормативно-правових актів, що регулюють підприємницьку та зовнішньоекономічну діяльність, а також експертизу з

питань, що стосуються прав та інтересів підприємців, готують від імені членів Палати пропозиції органам державної влади щодо їх вдосконалення.

Між Одеською обласною державною адміністрацією, ТПП України та Одеською регіональною ТПП 11 листопада 2021 року було підписано тристоронній **Меморандум про співпрацю**.

Детальніше про діяльність установи за посиланням: <https://ucci.org.ua/>

Підтримка експортної діяльності

При ТПП України діє Центр підтримки експорту Торгово-промислових палат – структурний підрозділ, діяльність якого спрямована на підтримку експортерів системою торгово-промислових палат в Україні та забезпечення координації роботи центрів підтримки експорту в регіональних торгово-промислових палатах.

В своїй діяльності Центр керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, іншими підзаконними нормативними актами, наказами та розпорядженнями Президента ТПП України, рішеннями З'їзду, Ради та Президії ТПП України, Статутом ТПП України.

Детальніше за посиланням: <https://ucci.org.ua/services/zovnishn-oiekonomichna-diial-nost>

ОДЕСЬКА РЕГІОНАЛЬНА
ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА

Загальна інформація

Одеська регіональна торгово-промислова палата (ОРТПП) – відповідно до Закону України «Про Торгово-промислові палати в Україні» є недержавною неприбутковою самоврядною організацією, яка об'єднує юридичних осіб, які створені і діють відповідно до законодавства України і громадян України, зареєстрованих як підприємці, і їх об'єднання.

ОРТПП надає широкий спектр послуг, здійснюючи тісну взаємодію з регіональними органами влади, міністерствами і відомствами, посольствами, торговими представництвами та торгово-промисловими палатами.

В даний час ОРТПП підписані угоди з 61 Торгово-промисловою палатою зарубіжних країн, що дозволяє отримувати оперативну інформацію про діяльність підприємств за кордоном, обмінюватися комерційними пропозиціями, розширювати зовнішньоекономічні контакти.

Детальніше за посиланням: <https://orcci.odessa.ua/>

Підтримка експортної діяльності

Підтримка експорту в ОРТПП здійснюється Центром підтримки експорту (ЦПЕ), головним завданням якого є забезпечення інформаційної, консультаційної та організаційної підтримки зовнішньоекономічної

діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва. Центр у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Президента України та Кабінету Міністрів України, розпорядженнями голови Одеської обласної державної адміністрації, Законом України «Про торгово-промислові палати України» та Статутом ОРТПП.

Центр надає наступні послуги:

- проведення двосторонніх бізнес-зустрічей і переговорів;
- інформаційна та консультативна підтримка експорту;
- надання інформації стосовно європейського та національного законодавства з питань технічного регулювання;
- організація, підготовка та проведення заходів, спрямованих на навчання експортерів;
- надання послуг з оформлення та видачі Карнетів АТА;
- надання інформації щодо вимог, яким повинна відповідати продукція при експорті до ЄС, а також Регламентів і Директив ЄС, що діють на експортовану продукцію.

Детальніше за посиланням: <https://orcci.odessa.ua/services/zovnishn-oiekonomichna-diial-nost>

3. ПрАТ «Експортно-кредитне агентство»

Загальна інформація

Приватне акціонерне товариство «Експортно-кредитне агентство» (ЕКА) засновано у 2018 році. Єдиним засновником та акціонером ЕКА є держава в особі Кабінету Міністрів України.

ЕКА створено з метою стимулювання масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності».

ЕКА є важливим учасником розвитку системи підтримки українських експортерів та взаємодіє з усіма її ключовими учасниками для підвищення конкурентоспроможності українського бізнесу на міжнародних ринках, а саме:

- полегшує вихід на нові ринки;
- захищає бізнес від неплатежів;
- співпрацює з банками задля полегшення доступу експортерів до фінансування.

Підтримка експортної діяльності

ЕКА має статус страховика зі спеціальним статусом, що здійснює діяльність на підставі ліцензії, що включає страхування, перестраховування та надання гарантій щодо товарів, робіт, послуг українського походження.

Порядок ліцензування та умови провадження ЕКА діяльності із страхування, перестраховування та надання гарантій встановлені у відповідному Положенні, затвердженому Постановою правління Національного банку України від 06.01.2023р. № 1.

Послуги, які надає ЕКА – страхування майнових інтересів українського експортера, пов'язаних з фінансовими збитками (втратами) у разі повного або часткового невиконання іноземним покупцем фінансових зобов'язань щодо сплати дебіторської заборгованості згідно із зовнішньоекономічним договором (контрактом).

Продукт створений для підприємств, що реалізують товари, здійснюють роботи або надають послуги на умовах відстрочення (розстрочки) платежу.

Послуга надається на підставі Положення про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» (Наказ Мінекономіки від 03.03.2020 №386).

Детальніше за посиланням: <https://www.eca.gov.ua/>

4. United States Agency for International Development (USAID)

Загальна інформація

Агентство США з міжнародного розвитку (англ. United States Agency for International Development, USAID) — незалежне агентство федерального уряду США. Відповідає за невійськову допомогу США іншим країнам. Адміністратора Агентства та його заступника призначає Президент США за згодою Сенату, вони діють в координації з Державним секретарем США.

До основних напрямів роботи Агентства входять: підтримка торгівлі, сільського господарства, економічного зростання, охорони здоров'я, екстрена гуманітарна допомога, сприяння у запобіганні конфліктам та підтримка демократії в понад 100 країнах світу.

В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, енергетична безпека, охорона здоров'я і соціальний сектор. У 1992 році було укладено двосторонню угоду між Україною та USAID про гуманітарне і техніко-економічне співробітництво, що мала на меті сприяти країні у реалізації її економічного, політичного та суспільного потенціалу.

Детальніше за посиланням: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine>

Підтримка експортної діяльності

З 16 жовтня 2018 року USAID розпочала реалізацію програми «Конкурентоспроможна економіка України» (Програма USAID KEY), реалізації якої розрахована на 5 років до 15 жовтня 2023 року.

Програма USAID KEY підтримує стартапи й малі та середні підприємства (МСП) з метою підвищення їхньої конкурентоспроможності на внутрішньому ринку України та на міжнародних ринках, допомагає в розбудові спрощеного та прозорого бізнес-клімату, а також забезпечує українські компанії можливостями скористатись перевагами міжнародної торгівлі. Ключовим інструментом реалізації Програми USAID KEY є грантова програма національного масштабу з бюджетом 12,5 млн дол США на 2018-2023 роки. Гранти надаються організаціям з розвитку підприємництва, галузевим та бізнес-асоціаціям, та МСП.

В рамках програми USAID KEY оголошено грантову програму спрямовану на підтримку українського бізнесу з релокації, відкритті нового напрямку, масштабуванні бізнесу на території України, виходу на міжнародні ринки, впровадженні інноваційних рішень, оптимізації бізнес-процесів з метою підвищення ефективності.

У межах програми передбачається надати близько 30 грантів обсягом від 35 000 до 90 000 доларів США.

Детальна інформація щодо подачі заявки, необхідних документів та критеріїв відбору за посиланням: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1AS807rvdLdwX5SABVu2p6chHZRVyS5sR>.

Актуальні грантові програми від USAID в Україні доступні за посиланням: <https://chemonics.submittable.com/submit>.

5. Міжнародна експортна платформа «NAZOVNI»

Міжнародна платформа «NAZOVNI» призначена для надання дипломатичного сприяння українським експортерам на зовнішніх ринках. Проєкт реалізує Міністерство закордонних справ України (МЗС України).

Платформа «NAZOVNI» працює наступним чином – представник компанії-експортера реєструється в особистому кабінеті платформи. Реєстраційна анкета перевіряється командою «NAZOVNI». Після проходження перевірки компанії-експортера отримується повідомлення про підтвердження її реєстрації на платформі. Після реєстрації компанія-експортер:

- стає учасником Ради експортерів та інвесторів при МЗС України;
- отримує можливість створювати заявки на експорт – напряму звернутися та отримати допомогу від українських дипломатичних

представництв за кордоном у пошуку партнерів, а також розповсюдженні інформації про продукцію українських виробників за кордоном;

- отримує доступ до пропозицій іноземних компаній щодо співробітництва у визначеній галузі;

- отримує доступ до додаткових інформаційних матеріалів про іноземні ринки;

- має можливість отримувати новини, анонси та запрошення на заходи, що організовує МЗС України для експортерів (брифінги, форуми, виставки, бізнес-заходи за кордоном).

Детальніше за посиланням: <https://nazovni.online/>

6. Японська експортна платформа «e-venue» від JETRO

Японська організація зовнішньої торгівлі (JETRO) – державна організація, що працює над сприянням взаємній торгівлі та залученням інвестицій між Японією та рештою світу. Створена в 1958 році для просування японського експорту за кордон, основна увага JETRO у 21-му столітті зосередилася на сприянні залученні прямих іноземних інвестицій в Японію та допомозі малим і середнім японським компаніям максимізувати свій глобальний експортний потенціал.

Детальніше за посиланням: <https://www.jetro.go.jp/en/>

Підтримка експортної діяльності

JETRO реалізує онлайн міжнародну експортну платформу під назвою «e-venue». Окрім розвитку японської експортної діяльності, платформа орієнтована на представників бізнесу з усього світу, які мають вільний доступ до сайту та можуть без перешкод розмістити свої власні бізнес-пропозиції або знайти бізнес-партнера за кордону з вигідними пропозиціями та умовами.

Організація JETRO запустила на платформі спеціальну сторінку для представників українського бізнесу, які бажають презентувати свою продукцію на японському та міжнародному ринках.

Посилання на спеціальну сторінку для представників українського бізнесу на платформі «e-venue» від JETRO: https://e-venue.jetro.go.jp/bizportal/s/SpecialCountry1?language=en_US.

7. Канадська онлайн платформа для B2B продажів «B2BeeMatch»

Канадська онлайн платформа для **B2B продажів «B2BeeMatch»** – це бізнес-платформа для пошуку партнерів, розроблена спеціально для малого та середнього бізнесу.

«B2BeeMatch» відкриває учасникам доступ до пошуку партнерів та постачальників послуг усіх видів, зокрема юридичних, кадрових, проектних, бухгалтерських, маркетингових, дизайнерських та надає можливість встановити прямі ділові контакти з партнерами на міжнародному ринку.

Платформа може з'єднати підприємство із локальними компаніями тих регіонів, де планується розширення експорту чи розміщення виробництва.

Детальніше за посиланням: <https://www.b2beematch.com/>

8. Інструменти аналізу ринку від Міжнародного торговельного центру (МТЦ)

International
Trade
Centre

Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД/СТО – МТЦ (International Trade Center UNCTAD/WTO – ITC) – є спільним допоміжним органом СОТ та ООН. Був утворений в 1964 році в рамках ГАТТ, а з 1968 року увійшов

також до структури ЮНКТАД. Членами МТЦ є члени СОТ та ЮНКТАД.

Головна мета МТЦ – усунення дублювання й паралелізму в діяльності СОТ і ЮНКТАД по сприянню розвитку торгівлі в країнах, що розвиваються.

МТЦ реалізує 5 онлайн платформ (EaP Trade Helpdesk, Global Trade Helpdesk, Trade Map, Market Access Map, Export Potential Map), що дають можливість визначити та проаналізувати найбільш перспективні товари, ринки та постачальників з експортним потенціалом, розглянути глобальні торгові потоки та умови доступу на ринок, отримати детальну інформацію про динаміку ринку, тарифи, нормативні вимоги, а також потенційних імпортерів у регіоні Східного Партнерства, країни ЄС та за межами цих регіонів.

Детальніше ознайомитися окремо з кожною платформою можна за посиланнями: EaP Trade Helpdesk (<https://eap.tradehelpdesk.org/uk/>); Global Trade Helpdesk (<https://globaltradehelpdesk.org/en/>); Trade Map (<https://www.trademap.org/Index.aspx>); Market Access Map (<https://www.macmap.org/>); Export Potential Map (<https://exportpotential.intracen.org/en/>).